

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Tildelingsbrev 2018 for Domstoladministrasjonen

10.01.2018

Innhold

1	Innledning	3
2	Samfunnsoppdrag.....	3
3	Hovedutfordringer	3
4	Mål for 2018	4
5	Generelle retningslinjer og informasjon om Domstoladministrasjonens virksomhet i 2018 4	
5.1	Generelle retningslinjer.....	4
5.2	Internasjonalt arbeid	5
5.3	Internkontroll og risikovurderinger	5
5.4	Prioriterte prosjekter	5
5.5	Behov for styringsinformasjon i straffesakskjeden	6
5.6	Offentlige anskaffelser.....	6
5.7	Innkjøpsstrategi.....	6
5.8	Ny likestillings- og diskrimineringslov	6
5.9	Personalpolitikk	6
5.10	Saker fra Riksrevisjonen	7
5.11	Evalueringer	7
5.12	Lønnsforhandlinger	7
6	Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet	7
6.1	Tjenesteutsetting av IKT-tjenester	7
6.2	Oppfølging av utvikling og drift.....	7
6.3	Gjennomføre digitalt førstevalg	8
6.4	Oppfølging av EUs forordning om personopplysninger	8
7	Fellesføringer fra Regjeringen	9
8	Samarbeid i 2018	9
8.1	Samarbeidsformer.....	9
8.2	Prop. 1 S (2018–2019)	9
8.3	Anslagsendringer på regelstyrte poster	9
8.4	Regnskapsprinsipp og forklaringer til statsregnskapet	10
8.5	Årsrapportering.....	10
9	Budsjettrammen og fullmakter for 2018	11
9.1	Budsjettrammen.....	11
9.2	Særskilte merinntektsfullmakter.....	14
9.3	Bevilgninger over andre budsjettkapitler	14
10	Generelt om fullmakter.....	15
10.1	Fullmakter med hjemmel i Stortingets bevilgningsreglement	16
10.1.1	Generelt om bevilgningsreglementet	16
10.1.2	Nettobudsjettering (§ 3, 4. ledd, 2. setning) Ved utskifting av utstyr.....	16
10.1.3	Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)	16
10.1.4	Bygge- og leiekontrakter (§ 6).....	17

10.1.5	Overskridelse av driftsbevilgningen mot refusjon eller merinntekt (§ 11, 4. ledd, nr. 1)	17
10.1.6	Overskridelse mot innsparing i neste budsjettermin (§ 11, 4. ledd, nr. 3).....	18
11	Vedlegg.....	18

1 INNLEDNING

Det vises til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2017–2018) fra Justis- og beredskapsdepartementet 11. desember 2017, jf. Innst. 6 S (2017–2018). Med bakgrunn i dette har Justis- og beredskapsdepartementet utarbeidet tildelingsbrev til Domstoladministrasjonen og domstolene. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

Tildelingsbrevet presenterer de økonomiske rammene for Domstoladministrasjonen og domstolene i 2018, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.4.

2 SAMFUNNSOPPDRAG

Det er et grunnleggende prinsipp at domstolene i Norge er uavhengige. Domstoladministrasjonen ble opprettet for å støtte opp om og sikre at den dømmende virksomheten i domstolene er uavhengig av den utøvende makt. Domstoladministrasjonen har ansvaret for den sentrale administrasjonen av domstolene og jordskifterettene i Norge. En kjerneoppgave er å forvalte midlene Stortinget bevilger til domstolene og foreta nødvendige prioriteringer når annet ikke fastsettes gjennom Stortingets budsjettbehandling. Domstoladministrasjonen har også ansvar for å sørge for organisasjonsutvikling, kompetansetiltak og kommunikasjonsarbeid i domstolene. Et annet ansvarsområde som i dag står sentralt for videreutviklingen av domstolene, er ansvar for drift og utvikling av IKT-systemer.

Domstoladministrasjonen skal legge til rette for at domstolene og jordskifterettene kan møte utfordringene de stilles overfor. Dette handler til syvende og sist om at domstolene skal avgjøre de sakene de får til behandling, på en forsvarlig måte og til rett tid.

3 HOVEDUTFORDRINGER

Antall saker i domstolene har økt gradvis de siste årene. Økningen i antall saker kan skape kapasitetsutfordringer i domstolene.

Regjeringen er opptatt av at kapasiteten i domstolene først og fremst skal styrkes gjennom digitalisering og effektivisering av saksbehandlingen. Prosjektet Digitale domstoler videreføres i 2018 med økte bevilgninger, herunder fulldigitalisering av dokumentbehandlingen i de tolv største tingrettene, lagmannsrettene og Høyesterett.

Dagens domstolstruktur med små domstoler er en utfordring for å oppnå effektiv ressursutnyttelse. Regjeringen har derfor nedsatt et utvalg, Domstolkommisjonen, som

blant annet skal utrede endringer i domstolstrukturen samt krav for domstolene og dommernes uavhengighet. Utvalget skal levere sin utredningen innen 11. august 2020.

Enkelte domstoler har også utfordringer når det gjelder standarden på lokalene og sikkerhetsmessige forhold. I tillegg medfører befolkningsveksten og sentraliseringen bygningsmessige utfordringer i enkelte domstolregioner. Regjeringen vil derfor videreføre arbeidet med utredninger av nye tinghusløsninger i 2018.

NOU 2016:24 Ny straffeprosesslov er til oppfølging i departementet. Endringer i straffeprosessloven vil kunne bidra til økt kvalitet og effektivitet i behandlingen av straffesaker.

4 MÅL FOR 2018

Følgende sektormål gjelder for Domstoladministrasjonen, jf. omtale i Prop. 1 S (2017-2018) for Justis- og beredskapsdepartementet:

En mer effektiv straffesakskjede

5 GENERELLE RETNINGSLINJER OG INFORMASJON OM DOMSTOLADMINISTRASJONENS VIRKSOMHET I 2018

5.1 Generelle retningslinjer

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Prop. 1 S (2017–2018) vedrørende de generelle retningslinjene for Domstoladministrasjonens virksomhet for 2018.

Det fremgår av retningslinjene at Domstoladministrasjonen skal:

- Sikre økt effektivitet i domstolene, herunder mer effektiv oppgaveløsning gjennom å digitalisere tjenester og arbeidsmåter i hele rettsprosessen
- Sikre at domstolene løser sine oppgaver innenfor gjeldende budsjettammer
- Legge til rette for at domstolene oppfyller Stortingets mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid
- Legge til rette for mer systematisk kvalitetsutvikling ved forbedring, forenkling og fornying
- Sikre systematisk og målrettet kompetanseheving for medarbeiderne i domstolene
- Tilrettelegge for rekruttering av de best kvalifiserte til dommerstillinger
- Samhandle med både nasjonale og relevante internasjonale aktører i rettspleien
- Sikre et godt beslutningsgrunnlag for Regjeringen og Stortinget
- Sikre at brukerperspektivet ivaretas i utviklingen av virksomheten
- Sikre at oppgaveløsningen i domstolene foregår i sikkerhetsmessig forsvarlige rammer.

Departementet gjør oppmerksom på at Domstoladministrasjonen har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige avvik i forhold til Domstoladministrasjonens oppgaver slik de fremkommer av dette tildelingsbrev, jf. pkt. 2.3.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

5.2 Internasjonalt arbeid

Gjennom EØS-finansieringsmekanismene bidrar Norge til rettsoppbyggende arbeid med fokus på domstolene i mange land. Domstoladministrasjonen bes om å rapportere til Justis- og beredskapsdepartementet om erfaringer og utvikling i aktuelle land i tråd med formålene i «blåboka» EØS-midlene 2014–21: Prioriterte sektorer og programområder. Domstoladministrasjonen bes om å rapportere på dette i årsrapporten for 2018.

5.3 Internkontroll og risikovurderinger

Domstoladministrasjonen skal ha effektiv internkontroll, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 14 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.4.

I årsrapporten for 2018 bes Domstoladministrasjonen om å rapportere på om det er avdekket vesentlige svakheter i internkontrollen og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.

Domstoladministrasjonen skal bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 4. God risikostyring skal bidra til bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som stilles til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten og inngå som integrert del av styringen.

5.4 Prioriterte prosjekter

Domstoladministrasjonen skal i forkant av kontaktmøtene mellom departementet og Domstoladministrasjonens styre oversende en redegjørelse for fremdrift (og ev. avvik i forhold til fremdriftsplan og kostnader), risiko (og ev. risikoreduserende tiltak) og gevinstrealisering (herunder redegjørelse for gevinstrealiseringsplan og overordnet måloppnåelse) knyttet til gjennomføring av følgende prioriterte prosjekter i 2018:

- Digitale domstoler
- Implementering av nytt saksbehandlingssystem i Høyesterett

Det vises til mal for rapportering på IKT utviklingsprosjekter (vedlagt), hvor det kan redegjøres for status, fremdrift og risiko. Redegjørelse for status- og arbeid med gevinstrealisering kan gis i egen forsendelse.

Arbeidet med å etablere en løsning for felles elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS) skal også i 2018 prioriteres høyt. Det vises i den forbindelse til

eget oppdragsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 27. oktober 2017 for rapportering til departementet og påfølgende møter.

5.5 Behov for styringsinformasjon i straffesakskjeden

Departementet er avhengig av god styringsinformasjon for å kunne iverksette riktige tiltak og fordele ressursene riktig i straffesakskjeden – og i justissektoren for øvrig.

Domstoladministrasjonen legger hvert halvår ut statistikk på sine nettsider som viser saksinnang, saksavvikling og resultater knyttet til Stortingets mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid, samlet for domstolene og for den enkelte domstol.

Departementet har behov for tall og prognoser på dommer som vil bli oversendt kriminalomsorgen for straffegjennomføring. Oversikt over hvorvidt det er en synkende, stabil eller stigende tendens i antall dommer er viktig både for departementets styring av straffesakskjeden generelt og kriminalomsorgen spesifikt.

Det er hensiktsmessig at Domstoladministrasjonen opprettholder rapporteringsfrekvensen på to ganger per år (helårstall og halvårstall). Se vedlegg 1 for frister for rapportering.

5.6 Offentlige anskaffelser

Riksrevisjonen har tidligere tatt opp forhold vedrørende anskaffelser i justissektoren. Blant annet av hensyn til grunnleggende prinsipper som konkurranse, likebehandling og etterprøvbarhet legger Justis- og beredskapsdepartementet til grunn at virksomhetene i justissektoren har rutiner og kompetanse som sikrer at regelverket for offentlige anskaffelser etterlevs. Dette er viktig av hensyn til grunnleggende prinsipper som konkurranse og likebehandling.

5.7 Innkjøpsstrategi

Justis- og beredskapsdepartementet forutsetter at virksomhetene har etablert målsettinger, strategier og planer for sine innkjøp. For nærmere informasjon om etablering av innkjøpsstrategier vises det til www.anskaffelser.no Vi minner for øvrig om § 4 i Reglement for økonomistyring i staten om effektiv bruk av ressurser.

5.8 Ny likestillings- og diskrimineringslov

Stortinget har i 2017 vedtatt ny likestillings- og diskrimineringslov med virkning fra 1. januar 2018. Etter dette tidspunkt er det ikke lenger pålegg om å rapportere på likestilling.

5.9 Personalpolitikk

Det er et overordnet mål å sikre at Domstoladministrasjonen til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført best mulig. Videre er det et mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne skal gjenspeile mangfoldet i

befolkningen, og ha en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn.

Virksomhetene skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærver og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Domstoladministrasjonen og domstolene bes sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og stimulere til yrkesaktivitet etter fylte 50 år.

5.10 Saker fra Riksrevisjonen

Dersom Domstoladministrasjonen får merknad fra Riksrevisjonen, skal Domstoladministrasjonen utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler. Oppfølgingsplanen skal være tema i dialogen med departementet og omtales i årsrapporten.

5.11 Evalueringer

Det vises til økonomireglementet § 16 og bestemmelsene pkt. 2.6, hvor det følger at systematisk bruk av evalueringer er en del av virksomhetsstyringen. Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter.

Domstoladministrasjonen bes vurdere å gjennomføre brukerundersøkelser. Domstoladministrasjonen bes redegjøre for gjennomførte evalueringer eller brukerundersøkelser i årsrapporten.

5.12 Lønnsforhandlinger

Domstoladministrasjonen er eget forhandlingssted. Utgifter i forbindelse med eventuelle sentralt forhandlede lønnsreguleringer eller lokale forhandlinger etter Hovedtariffavtalen punkt 2.5.1 kan normalt belastes utenfor rammen. Lønnsreguleringer etter lokale forhandlinger på særlige grunnlag, jf. Hovedtariffavtalen punkt 2.5.3, skal alltid dekkes innenfor ordinære budsjetttrammer.

6 FELLESFØRINGER FRA JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

6.1 Tjenesteutsetting av IKT-tjenester

Domstoladministrasjonen forutsettes å ha et bevisst forhold til nødvendig sikkerhet rundt kritiske IKT-tjenester. Dersom virksomheten beslutter å tjenesteutsette (outsourc) IKT-tjenester skal det foreligge en dokumenterbar risikovurdering forut for beslutningen, jf. departementets brev av 23. november 2017.

Domstoladministrasjonen bes i årsrapporten for 2018 om å rapportere om IKT-tjenester som er tjenesteutsatt med tilhørende risiko- og sårbarhetsvurderinger.

6.2 Oppfølging av utvikling og drift

IKT-utviklingen i justissektoren skal gjennomføres i tråd med vedtatt IKT-strategi 2011–2015, IKT-handlingsplan 2018 samt overordnede fellesføringer for alle IKT relaterte investeringer i staten, jf. Digitaliseringsrundskrivet (H-07/17). I styringen av IKT-porteføljen er Domstoladministrasjonen ansvarlig for å avsette nødvendige midler og bemanning til å sikre forsvarlig drift og forvaltning av løsninger og systemer.

Departementet understreker betydningen av at Domstoladministrasjonen gjennomfører tilfredsstillende risikovurderinger av IKT-området – både utviklingsprosjekter og ordinær drift.

Domstoladministrasjonen bes innen 1. februar 2018 om å foreslå hvilke IKT-prosjekter det skal rapporteres på til Justis- og beredskapsdepartementet. Domstoladministrasjonen bes i forbindelse med dialogmøtene på administrativt nivå etter 1. og 2. tertial rapportere på følgende:

- Rapportering på utviklingsprosjekter
- Rapportering på drift og utvikling

Det vises til vedlegg 1 for frister for rapportering.

6.3 Gjennomføre digitalt førstevalg

Som det fremgår av digitaliseringsrundskrivet (H-7/17, vedlagt) trenger departementet informasjon om hvilke tjenester i Domstoladministrasjonen som bør ses i sammenheng med andre virksomheters tjenester, og om tjenestene egner seg for utvikling av tjenestekjeder. Det fremgår også at det skal utvikles planer og strategier for utvikling av tjenestene.

En kartlegging bør blant annet omfatte hvilke tjenester det gjenstår å digitalisere, hvilke tjenester som egner seg for digital selvbetjening, straks-avgjørelser og automatisert saksbehandling. Kartleggingen må også brukes til å vurdere om eksisterende digitale tjenester er brukerorienterte og brukervennlige, eller om de bør re-designes, forenkles eller kanskje kan bortfalle.

Departementet ønsker at Domstoladministrasjonen, i forkant av møtet med departementet på administrativt nivå andre halvår 2018, vurderer hvilke tjenester som bør ses i sammenheng med andre virksomheters tjenester, og om tjenestene egner seg for utvikling av tjenestekjeder. Det er ønskelig at Domstoladministrasjonen beskriver hvordan disse tjenestene kan utvikles.

6.4 Oppfølging av EUs forordning om personopplysninger

Departementet vil understreke viktigheten av at Domstoladministrasjonen følger opp EUs nye forordning om behandling av personopplysninger, jf. Digitaliseringsrundskrivet (H-

7/17) punkt 1.5: «Virksomhetens IKT-systemer skal bygges i tråd med prinsippene for [innebygd personvern](#), herunder personvernvennlige standardinnstillinger. EUs nye [forordning om behandling av personopplysninger](#) (EU 2016/670) trer i kraft i 2018. Virksomheten skal ta hensyn til det kommende regelverket og gjennomføre nødvendige tilpasninger og endringer. Veileder finnes på Datatilsynets nettsider.

7 FELLESFØRINGER FRA REGJERINGEN

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter skal det sikres at leverandørene følger lover og regler.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal i nær fremtid, i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, sende ut et rundskriv med utdypende forklaring på hvordan fellesføringen skal forstås og hvordan virksomhetenes resultater skal gjengis i årsrapportene.

8 SAMARBEID I 2018

8.1 Samarbeidsformer

I 2018 skal det avholdes to kontaktmøter mellom styret for Domstoladministrasjonen og statsråden. Departementet kommer tilbake til dato og tidspunkt for møtene. I tillegg vil departementet ta initiativ til møter på administrativt nivå, se vedlegg 1 for datoer. Hensikten med møtene på administrativt nivå er å sikre god gjensidig informasjon mellom departementet og Domstoladministrasjonen.

8.2 Prop. 1 S (2018–2019)

Det skal rapporteres til Stortinget på oppnådde resultater for 2017 i Prop. 1 S (2018–2019). Departementet ber om Domstoladministrasjonens tekstlige bidrag til Prop. 1 S (2018–2019) innen **2. mai 2018**.

Stortingets mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid vedtas i forbindelse med Stortingets behandling av Prop 1 S for det enkelte år. En endring av målene vil kreve godt forarbeid og tilstrekkelig tid for behandling i Justis- og beredskapsdepartementet og i Regjeringen. For at eventuelle nye mål skal kunne innarbeides i Prop 1 S (2018–2019), er departementet avhengig av å få oversendt forslag fra Domstoladministrasjonen innen **1. mars 2018**.

8.3 Anslagsendringer på regelstyrte poster

I henhold til Bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 3.2.1 skal alle bevilgninger være basert på realistiske anslag over utgifter og inntekter. Justis- og beredskapsdepartementet har derfor behov for innspill fra Domstoladministrasjonen til anslagsendringer på enkelte regelstyrte poster. Dette gjelder:

- Kap. 410 Domstolene, post 21 Spesielle driftsutgifter
- Kap. 410 Domstolene, post 22 Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, *kan overføres*
- Kap. 3410 Domstolene, post 01 Rettsgebyr
- Kap. 3410 Domstolene, post 02 Saks- og gebyrinntekter, jordskiftedomstolene
- Kap. 3410 Domstolene, post 04 Vernesaker, jordskiftedomstolene
- Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 01 Driftsutgifter
- Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m., post 01 Driftsutgifter
- Kap. 470 Fri rettshjelp, post 01 Driftsutgifter
- Kap. 475 Bobehandling, post 01 Driftsutgifter

Vi ber om at Domstoladministrasjonen med utgangspunkt i siste tilgjengelige regnskapstall og forventet utvikling kommer med anslag på forventede utgifter og inntekter på ovennevnte poster. Forslag til bevilgningsendringer som følge av endrede anslag må forklares og begrunnes. Det vises til vedlegg 1 for frister for innsending av anslagsendringer. Departementet tar forbehold om eventuelle tilleggsbestillinger eller justerte frister ved eventuelle endrede behov.

8.4 Regnskapsprinsipp og forklaringer til statsregnskapet

Domstoladministrasjonen fører regnskap etter kontantprinsippet, jf. bestemmelsene pkt. 3.3.2.

Domstoladministrasjonen skal redegjøre for vesentlige avvik mellom bevilgning og regnskap i henhold til særskilt frist. Dette gjelder også der hvor Domstoladministrasjonen har fullmakt til å belaste kapitler og poster. Redegjørelsen skal gis på postnivå og på grunnlag av endelig bevilgningsregnskap etter eventuelle omposterings. Det skal gjøres rede for sammenhengen mellom overskridelse på utgiftspost og tilsvarende merinntekt på inntektspost. Avvik som skyldes endringer i tiltakenes eller ytelsenes sammensetning, omfang eller kvalitet skal også forklares. Det vises til vedlegg 1 for frister for forklaringer til statsregnskapet

8.5 Årsrapportering

Domstoladministrasjonen skal innen **15. mars 2019** oversende departementet årsrapporten for foregående år elektronisk til postmottak@jd.dep.no. Det vises til

Bestemmelsene pkt.1.5.1 og pkt. 3.4 samt Finansdepartementets rundskriv R-115 om *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*.

Kopi av årsrapporten skal sendes til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens hjemmesider.

9 BUDSJETTRAMMEN OG FULLMAKTER FOR 2018

9.1 Budsjettrammen

Alle driftsutgifter som bevilges over statsbudsjettet er redusert med 0,7 pst. i forbindelse med avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen for statlige virksomheter.

Med bakgrunn i Stortingets budsjettvedtak 11. desember 2017 stilles følgende midler til disposisjon for Høyesterett, Domstoladministrasjonen og domstolene i 2018:

Kap. 61:

Kap. 61		(i 1 000 kroner)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	109 750
Sum kap. 61		109 750

Følgende endringer og nye tiltak er innarbeidet i budsjettrammen for Høyesterett for 2018:

- Bevilgningen er økt med 1 100 000 kroner i henhold til lønnsøkningen for dommere i Høyesterett for perioden 1. januar 2017 til 31. desember 2017 og 200 000 kroner for perioden 1. oktober 2015 til 31. desember 2016.
- Bevilgningen er økt med 275 000 kroner som følge av omdisponeringer av utgifter til betaling av pensjonspremie.

Kap. 410:

Kap. 410		(i 1 000 kroner)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	2 451 320
21	Spesielle driftsutgifter	70 259
22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, kan overføres	6 578
Sum kap. 410		2 528 157

Følgende endringer og nye tiltak er innarbeidet i budsjettrammen for Domstolene for 2018:

Kap. 410, post 01:

- Bevilgningen er økt med 23 200 000 kroner som følge av lønnsøkningen for dommere i tingrettene og lagmannsrettene for perioden 1.januar 2018 til 31. desember 2018.
- Bevilgningen er redusert med 36 800 000 kroner som følge av at prosjektet med etablering av et felles saksbehandlingssystem i domstolene er fullført.
- Bevilgningen er redusert med 5 800 000 kroner i forbindelse med forprosjekt for nytt tinghus i Drammen, jf. omtale i Innst. 6 S (2016–2017).
- Bevilgningen er redusert med 487 000 kroner i forbindelse med overgangen til digital post til innbyggere og næringsliv.
- Bevilgningen er økt med 6 000 000 kroner i forbindelse med forprosjekt for rehabilitering av Bergen tinghus.
- Bevilgningen er økt med 9 000 000 kroner for å styrke satsingen på prosjektet Digitale domstoler. Dette innebærer en bevilgning til prosjektet på 37 000 000 kroner i 2018.
- Bevilgningen er redusert med 3 000 000 kroner mot en tilsvarende økning på kap. 571, post 60 som følge av at myndigheten til å foreta vigsler overføres fra domstolene til kommunene fra 1. januar 2018. Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 S (2017–2018) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Bevilgningen er økt med 1 500 000 kroner i forbindelse med økte utgifter som følge av iverksetting av regler som gir utenlandsboende adgang til å søke gjeldsordning. Det vises til omtale under programkategori 06.40 og Prop 1. S (2017–2018) for Barne- og likestillingsdepartementet.
- Bevilgningen er økt med 11 000 000 kroner for å øke kapasiteten i domstolene. Videre er bevilgningen økt med 5 000 000 kroner som følge av helårsvirkning av bevilgningen til økt kapasitet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017, jf. omtale i Innst. 401 S (2016–2017). Det vises videre til Innst. 2 S (2017–2018) og Innst. 6 S (2017–2018) hvor det i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018 ble bevilget totalt 15 mill. kroner. Samlet økes bevilgningen med 31 000 000 kroner for å øke kapasiteten i domstolene. I tillegg videreføres 5 000

000 kroner av bevilgningen som i 2017 gikk til arbeidet med ny tinghusløsning i Drammen og prøveprosjekt med opptak i retten. Sammen med bevilgningen på 31 mill. kroner (omtalt ovenfor) gir dette en totalramme på 36 mill. kroner. I tillegg til økt kapasitet i domstolene skal midlene gå til videre arbeid med nye tinghusløsninger og videreføring og ev. utvidelse av prøveprosjektet med opptak i retten som ble igangsatt i 2016, jf. omtale i Innst. 6 S (2015–2016).

- Bevilgningen er økt med 3 000 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på hhv. 2,5 mill. kroner på kap. 414, post 01 og 500 000 kroner på kap. 466, post 01 som følge av besparelser etter avvikling av juryordningen.
- Bevilgningen er økt med 84 200 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 411, post 01 som følge av sammenslåingen av kap. 410, post 01 og kap. 411, post 01.
- Bevilgningen er redusert med 6 700 000 kroner som følge av omdisponeringer av utgifter til betaling av pensjonspremie.
- Tilbakeholdte midler i forbindelse med tinghusprosjekter (jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten § 7):
 - Bergen tinghus: Det vises til omtale ovenfor vedrørende forprosjektering av ny tinghusløsning i Bergen. Midlene skal etter planen overføres til kap. 2445 Statsbygg, post 30 Prosjektering av bygg. Departementet holder derfor tilbake 6 000 000 kroner til forprosjektering av ny tinghusløsning i Bergen. Videre holder departementet tilbake 2 mill. kroner til KS1 trinn to for Bergen tinghus, jf. omtale ovenfor av bevilgning til videre arbeid med nye tinghusløsninger.
 - Drammen tinghus: Departementet holder i første omgang tilbake inntil 0,1 mill. kroner til Statsbyggs tilleggsutredning for Drammen tinghus. Departementet vil innen kort tid komme tilbake til spørsmål om eventuelle ytterligere tilbakeholdte midler til avklaringsfasen eller eventuell overføring av midler til kap. 2445, post 30 i forbindelse med forprosjektering.
 - Samlet holdes det dermed tilbake 8,1 mill. kroner.

Kap. 3410

Kap. 3410		(i 1000 kroner)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Rettsgebyr	385 310
02	Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene	23 200
03	Diverse refusjoner	1 817

04	Vernesaker jordskiftedomstolene	5 946
Sum kap. 3410		416 273

Kap. 3410, post 01:

- Bevilgningen er økt med 19 800 000 kroner i forbindelse med innføring av nytt gebyr for skifteattest.
- Bevilgningen er økt med 20 100 000 kroner som følge av prisjustering av rettsgebyret.

Kap. 3410, post 02:

- Bevilgningen er økt med 1 300 000 kroner som følge av prisjustering av rettsgebyret.

9.2 Særskilte merinntektsfullmakter

Domstoladministrasjonen får fullmakt til å overskride bevilgningen under:	Mot tilsvarende merinntekter under:
Kap. 61, post 01	Kap. 3061, post 03
Kap. 410, post 01	Kap. 3410, post 03
Kap. 410, post 22	Kap. 3410, post 04

9.3 Bevilgninger over andre budsjettkapitler

I tillegg til bevilgningen over kap. 61, 410 og 3410 stiller Justis- og beredskapsdepartementet følgende bevilgninger til disposisjon for domstolene og Domstoladministrasjonen. Departementet minner om at bevilgningene på kap. 414, 466 og 470 disponeres i tråd med den regelstyrte ordningen. Det er viktig at det er oppmerksomhet rundt hvilke typer utgifter som kan belastes de regelstyrte postene og utviser kritisk holdning til bruken av denne typen utgifter. Departementet gjør også oppmerksom på at det er flere virksomheter som belaster disse postene.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 01 Driftsutgifter

Disposisjonen gjelder godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste til meddommere, lagrettemedlemmer, enkelte sakkyndige, vitner, rettsvitner m.m og deres reiseutgifter. Bevilgningen dekker også utgifter til tolker i sivile saker der partene har krav på tolk. Bevilgningen på posten er på til sammen 228 227 000 kroner. Domstoladministrasjonen og domstolene er blant aktørene som belaster denne posten.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m., post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker hovedsakelig utgifter til juridisk bistand i straffesaker til personer som har rett til advokatbistand i medhold av straffeprosessloven kap. 9 og 9 a. Bevilgningen på posten er på til sammen 1 166 441 000 kroner. Domstoladministrasjonen og domstolene er blant aktørene som belaster denne posten.

Kap. 470 Fri rettshjelp, post 01

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til advokat, sakkyndige og meddommere m.m. i saker der det er gitt fri sakførsel etter reglene i lov om fri rettshjelp. Bevilgningen på posten er på til sammen 687 039 000 kroner. Domstoladministrasjonen og domstolene er blant aktørene som belaster denne posten.

Kap. 471, post 71 Statens erstatningsansvar post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse

Fullmakt til å belaste kap. 471, post 71 Statens erstatningsansvar. Posten belastes når staten blir dømt til, eller har inngått forlik om å betale erstatning fordi staten er ansvarlig etter ulovfestede eller lovfestede erstatningsrettslige regler. Det vil blant annet si dersom tjenestemenn har handlet uaktsomt og staten blir ansvarlig etter arbeidsgiveransvaret i skadeerstatningsloven § 2-1. Kap. 471, post 71 kan også benyttes til dekning av en motparts sakskostnader og til å dekke forsinkelsesrenter som påløper frem til en måned etter at en dom ble rettskraftig. Utbetaling av erstatning i kontraktsforhold kan ikke belastes posten. Finnes det andre budsjettposter som er ment å dekke de aktuelle utgiftene, skal erstatningsutbetalingene heller ikke belastes kap. 471, post 71. Ved belastning av kap. 471, post 71 bes virksomheten følge retningslinjene gitt i rundskriv G-01/2017. Bevilgningen på posten er på til sammen 106 543 000 kroner.

Kap. 475 Bobehandling, post 01

Bevilgningen på kapitlet dekker statens ansvar for utgifter til konkursbehandling i tilfeller hvor boet eller den som begjærer konkurs (rekvirenten) ikke dekker utgiftene. Dette er regelstyrte utgifter etter konkursloven § 73. Bevilgningen på posten er på til sammen 90 223 000 kroner.

Kap. 475 Bobehandling, post 21

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til Justis- og beredskapsdepartementets særskilte garantiordning. Bevilgningen på posten er på til sammen 7 442 000 kroner.

10 GENERELT OM FULLMAKTER

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, delegasjonsvedtaket, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene brukes. Plikten til å følge generelle regler som gjelder statsforvaltningen, binder tilknyttede virksomheter på samme måte som reglene binder departementet. Departementet er ansvarlig for hvorledes fullmaktene forvaltes, selv om løpende avgjørelser fattes lokalt i

virksomheter. Beslutninger i Domstoladministrasjonen som tas utenfor rammen av delegasjon kan medføre at Justis- og beredskapsdepartementet må trekke inn fullmakter.

Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid (www.regjeringen.no/fin), der blant annet bruk av unntaksbestemmelser i Bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt.

10.1 Fullmakter med hjemmel i Stortingets bevilgningsreglement

10.1.1 Generelt om bevilgningsreglementet

Fullmakter som legges til fagdepartementene er forankret i bevilgningsreglementet vedtatt av Stortinget 25. mai 2005, jf. St.prp. nr. 48 (2004–2005) og Innst. S. nr. 187 (2004–2005). Regjeringen fastsatte ved kgl. res. 2. desember 2005 revidert reglement for økonomistyring i staten, og for gjennomføring av dette reglementet fastsatte Finansdepartementet reviderte bestemmelsene om økonomistyring i staten 21. desember 2005. Bestemmelsene ble sist revidert i 2015, og endringene trådte i kraft 1. januar 2016. Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i bevilgningsreglementet.

10.1.2 Nettobudsjettering (§ 3, 4. ledd, 2. setning) Ved utskifting av utstyr

Som hovedregel skal alle utgifter og inntekter føres opp med bruttobeløp. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettobudsjettering ved utskifting av utstyr. Inntekten ved slikt salg skal føres til kredit på underpost 01.21 og 21.21.

Utskiftingen må være av en slik karakter at den er et ledd i den mer rutinemessige anskaffelses- eller fornyelsesprosess. Salgsinntekter i forbindelse med utskifting kan for ett år ikke overstige 5 pst. av utgiftene til den aktuelle posten.

Det vises til kgl. res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/ 2017 fra Finansdepartementet, pkt. 2.2.

10.1.3 Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin.

Det er imidlertid gitt et unntak ved innsparinger, slik at en kan overføre inntil 5 pst. av driftsbevilgningen under post 01 og post 21 til neste budsjettår. Det forutsettes at det foreligger en samlet innsparing på posten som helhet. Samtykker til overskridelse av tildelt budsjettamme overføres ikke, med unntak av lønnsoppgjør.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet. Domstoladministrasjonen sender søknad til Justis- og beredskapsdepartementet i regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av Domstoladministrasjonen før departementet gir beskjed om det. Dette skjer når regnskapet for virksomhetene er avsluttet.

10.1.4 Bygge- og leiekontrakter (§ 6)

Rundskriv R-110/ 2017 fra Finansdepartementet gir departementene fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester som pådrar staten forpliktelser utover budsjettåret. Denne fullmakten delegeres til Domstoladministrasjonen.

Inngåelse av bygge- og leiekontrakter skal skje i tråd med krav i Bevilgningsreglementet § 6 om at anskaffelsene må gjelde virksomhetenes ordinære drift og at utgiftene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden samt § 10 om at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater. Dette innebærer både krav til å vurdere mulige alternativer til leie og til å utforme vilkår i eventuell leieavtale som sikrer staten best mulig betingelser i et livsløpsperspektiv. For alle avtaler utover budsjettåret må behovet for oppsigelsesklausuler og fremtidig handlefrihet nøye vurderes, særlig ved langsiktige avtaler. Det vises til nærmere omtale i Finansdepartementets rundskriv R-110/2017, pkt. 2.3.

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 17. januar 2017, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved anskaffelser av lokaler.

10.1.5 Overskridelse av driftsbevilgningen mot refusjon eller merinntekt (§ 11, 4. ledd, nr. 1)

Refusjon

Det er gitt anledning til å overskride driftsbevilgningen mot en tilsvarende refusjon i forbindelse med arbeidsmarkedstiltak, fødsels- og adopsjonspenger, sykepenger, merutgifter til lærlinger og tilretteleggingstilskudd for personale som går på aktiv sykemelding, jf. rundskriv R-101 fra Finansdepartementet. Inntektene skal føres på virksomhetens inntektskapittel i henhold til gjeldende kontoplan. Fullmakten er delegert til Domstoladministrasjonen.

Finansdepartementet har fastsatt retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride mot merinntekt. Det vises til kgl. res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2017, pkt. 2.4.

10.1.6 Overskridelse mot innsparing i neste budsjettermin (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Virksomheten kan gis adgang til å overskride driftsbevilgningen til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer.

Virksomheten må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til Justis- og beredskapsdepartementet om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

Det vises til kgl. res. av 2. desember 2005, jf. rundskriv R-110/2017, pkt. 2.6.

11 VEDLEGG

- Vedlegg 1: Styringskalender 2018
- Vedlegg 2: Digitaliseringsrundskrivet (H-7-17)
- Vedlegg 3: Mal for rapportering på utviklingsprosjekter (IKT)
- Vedlegg 4: Mal for rapportering på drift og forvaltning (IKT)
- Vedlegg 5: IKT handlingsplan